

Arbejdsmarkedspolitisk redegørelse 2022

Indholdsfortegnelse

1. Redegørelse for udviklingen på arbejdsmarkedet for erhvervsrettede velfærdsuddannelser ...	2
1.1 Udvalgets indsatsområder	5
2. Udviklingen på de enkelte FKB'ers område.....	7
2.1 FKB 2222: Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi	7
2.2 FKB 2223: Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap	11
2.3 FKB 2272: Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet	14
2.4 FKB 2629: Pædagogisk arbejde med børn og unge	16
2.5 FKB 2726: Arbejde på klubområdet og i kulturhuse.....	19
2.6 FKB 2688: Patientrelateret service på sygehusene	20
2.7 FKB 2274: Det audiologiske og neurofysiologiske område	21
3. Tværgående indsatser	23
3.1 Stigende efterspørgsel efter digitale kompetencer.....	23
3.2 Praktikvejledning	23
4. Behov for udvikling af læreruddannelse.....	24
5. Samlet konklusion på udvalgenes samlede aktivitet på tværs af jobområder	25
Oplistning af samlede ansøgninger til UUL-puljen	28
BILAG 1: Uddybende statistisk grundlag for udviklingen i aktiviteten på arbejdsmarkedetsuddannelser på de enkelte FKB'ers område	29

1. Redegørelse for udviklingen på arbejdsmarkedet for erhvervsrettede velfærdsuddannelser

Rekruttering til sundheds- og ældreområdet er af højeste prioritet for parterne bag FEVU og virkemidler som understøtter rekruttering og fastholdelse til området er derfor den væsentligste dagsorden for FEVU.

Mangel på arbejdskraft på social- og sundhedsområdet

Antallet af borgere over 80 år forventes at stige fra 272.326 personer i 2020 til 561.180 personer i 2045, og samtidig vokser andelen af mennesker, der lever med kroniske sygdomme¹. I dag er der omkring 95.000 beskæftigede social- og sundhedshjælpere og -assistenter på arbejdsmarkedet². Der er 76.000 beskæftigede social- og sundhedshjælpere og -assistenter på arbejdsmarkedet i den kommunale ældrepleje³. De udgør her den største medarbejdergruppe.

Parterne har hver især lavet fremskrivninger der viser, at efterspørgslen på social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter vil stige frem mod 2045. Det er fortsat vanskeligt at rekruttere tilstrækkelig til uddannelserne, samtidig vurderes et højt antal medarbejdere snart at gå på pension, ligesom der fortsat er en stor del af ca. 75% af det uddannede social- og sundhedspersonale der er på deltid⁴. Endelig er ledigheden blandt de uddannede faggrupper meget lav, ca. 2 – 5 % i 2017⁵.

Indsatser der styrker rekruttering og fastholdelse

Udfordringerne med rekruttering og fastholdelse på sundheds- og ældreområdet er således allerede store, og forventes at blive større i de kommende år. Indsatser for at øge rekrutteringen og mindske frafaldet på erhvervsuddannelserne har dermed høj prioritet for FEVU, og udvalget ser arbejdsmarkedsuddannelserne og et stærkere samspil mellem AMU og EUD som et blandt flere vigtige redskab i dette arbejde. Fx ved, at AMU kan bidrage til at kvalificere ledige til at starte på en af de to social- og sundsuddannelser, eller at allerede uddannet social- og sundhedspersonale kan vedligeholde kompetencer og skabe øget fleksibilitet ift. opgaveløsningen. Ligeledes rummer regeringens opkvalificeringsinitiativ om løft af ledige via 110 pct. af dagpengesatsen mulighed for øget rekruttering af nye grupper til uddannelserne, og samlet set understreger det behov for en tættere kobling mellem AMU- og EUD-udbuddet på FEVU's område.

¹ Vinge, Sidsel & Topholm, Emmy Hjort-Enemark (2021): *Social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i kommunerne. En analyse af udviklingen i uddannelserne, opgaverne og rammerne samt medarbejdernes perspektiv på området*. København: VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Side 15.

² Momentum (2020): "Behov for markant flere elever på sosu-uddannelser for at klare ældreboomet", 02.11.2020.

³ Vinge, Sidsel & Topholm, Emmy Hjort-Enemark (2021): Side 11.

⁴ Finansministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, KL & Danske Regioner (2020): *Veje til flere hænder. Task force om social- og sundhedsmedarbejdere*. København: Rosendals. Side 30 og side 31.

⁵ Finansministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, KL & Danske Regioner (2020): *Veje til flere hænder. Task force om social- og sundhedsmedarbejdere*. København: Rosendals side 25.

En række øvrige politiske aftaler i de senere år understøtter ligeledes rekruttering og fastholdelse til FEVU's områder. Regeringen, KL og Danske Regioners Task force – veje til flere hænder – fremlagde i 2020 en række anbefalinger⁶ vedrørende rekruttering af social- og sundhedsmedarbejdere. Flere anbefalinger pegede ind i den store og komplekse uddannelsesopgave, som kommuner og regioner løfter samt behovet for at nedbringe frafaldet fra social- og sundhedsuddannelserne. Med trepartsaftale om ekstraordinær støtte til elever, lærlinge og virksomheder blev der tillige afsat midler til en styrket vidensproduktion i FEVU mhp. at understøtte indsætter til øget rekruttering og gennemførelse.

Med "Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar"⁷ kom også "Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked", der særligt understøtter rekrutteringsudfordringerne på ældre- og sundhedsområdet⁸. Som opfølgning herpå indgik Regeringen, KL, Danske Regioner og FOA en ny femårig lærepladsaftale for SOSU-uddannelserne i juni 2021.

FEVU har i forlængelse af ovenstående aftaler gennemført en række analyse- og udviklingsaktiviteter, bl.a. mhp. at synliggøre mulighederne for brancheskift til social- og sundhedsområdet via fleksible AMU tilbud og med en tæt kobling til EUD.

Stigende behov for digitale kompetencer

Coronapandemien og rekrutteringsudfordringerne generelt har aktualiseret behovet for digitalisering af uddannelser for at sikre et fagligt løft af såvel faglært og ufaglært personale hurtigt og fleksibelt. Det har øget fokus på, hvordan alternative undervisningsformer kan anvendes i efteruddannelse af medarbejdere på social- og sundhedsområdet og det pædagogiske område. Social- og sundhedsskolerne har under nødundervisningen opnået erfaringer med forskellige AMU-deltageres forudsætninger for at kunne profitere af kombinationer af ren virtuel undervisning, blended learning, asynkron og synkron læring, og hvornår ren tilstedeværelsesundervisning er det bedste valg.

Der har i 2020 og 2021 (under COVID-19 perioden) kunne konstateres en nedgang i AMU-aktiviteten, idet at udbyderne dog har haft mulighed for at gennemføre uddannelse med digitale undervisningsformer. Tilbagemeldinger fra LUU og skoler tilkendegiver, at målgrupperne har behov for øgede digitale kompetencer som en forudsætning for, at de digitale undervisningsformer kan udnyttes i større skala.

Udbredelsen af mere digital undervisning har bestyrket behovet for styrkelse af grundlæggende digitale kompetencer. Udvalget vurderer, at et øget digitalt udbud af arbejdsmarkedsuddannelser vil kunne bidrage til øget AMU-aktivitet gennem fleksibel tilrettelæggelse ligesom det kan bidrage til at sikre høj kvalitet af uddannelserne på tværs af landet. Samtidig ser udvalget et bredt behov for flere digitale kompetencer hos medarbejderne, både i forhold til konkrete opgaver og i forhold til en mere digital kompetenceprofil.

⁶ Finansministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, KL & Danske Regioner (2020): *Vejne til flere hænder. Task force om social- og sundhedsmedarbejdere*. København: Rosendals

⁷ Regeringen og arbejdsmarkedets parter: *Trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar*. 21. november 2020.

⁸ Regeringen, KL, Danske Regioner og FH: *Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked*. 21. november 2020.

Således vil kompetenceudbygning på digitale kompetencer have en bredere effekt end blot på muligheden for at deltage i digital undervisning.

Borgere med demenssygdomme

Mere end 85.000 danskere formodes at have en demenssygdom. Hvert år diagnosticeres ca. 8.000 nye tilfælde, samtidig med at omfanget af borgere med tidligt indsættende demens i aldersgruppen 30-64 år vokser – med nye opgaver for medarbejderne som konsekvens. For FEVU's målgrupper betyder det, at opgaven med omsorg og pleje for borgere med demens og pårørende fylder i omfang og kompleksitet, og at der stilles stadig mere differentierede krav til kompetencerne. Demensområdet er på den baggrund et særligt fokusområde for udvalget.

Politiske initiativer med betydning på det pædagogiske område

På dagtilbudsområdet arbejdes der fortsat med implementering af den politiske aftale mellem Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om lovbundne minimumsnormeringer til fuld indfasning i 2025. FEVU har implementeret en række uddannelser og vil fortsat følge udviklingen mhp. at sikre, at der findes de relevante AMU-tilbud på området, og at AMU-kataloget bidrager til at sikre tilstrækkeligt og kvalificere arbejdskraft på området.

I foråret 2021 indgik regeringen en bred politisk aftale om 'børnene først'⁹. Aftalen skal hjælpe udsatte børn og familier tidligere og bedre end i dag, og vil blandt andet på familieplejeområdet medføre en lang række initiativer, som sikrer vilkårene for plejefamilier, så flere får lyst til at blive eller fortsætte med at være plejefamilie. FEVU følger udviklingen for at sikre, at de relevante tilbud om arbejdsmarkedsuddannelser er til stede.

Reformer og initiativer inden for socialpsykiatri og det specialiserede område

De væsentligste indsatsen i de politiske udspil på socialpsykiatriområdet er omlægning af indsatsen med større fokus på arbejdet med recovery og rehabilitering¹⁰. På det specialiserede socialområde, der omhandler handicapområdet, herunder voksne og børn med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser af kognitiv karakter, udviklingshæmning eller udviklingsforstyrrelser, er der fra regeringens side igangsat en større evaluering, som skal afdække om de rette tilbud er til stede og i tilknytning hertil behovet for tilpasset kompetenceudvikling¹¹.

FEVU følger ligeledes resultater af disse initiativer og evalueringer for at sikre at de relevante tilbud om arbejdsmarkedsuddannelser er til stede, og at AMU-kataloget bidrager til at sikre tilstrækkeligt og kvalificere arbejdskraft på området. FEVU iværksætter i 2021 en analyse på det specialiserede voksenområde, som vil lede til afdækning af behovet for nye arbejdsmarkedsuddannelser.

⁹ Social- og ældreministeriet: *Aftale mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne om reformen Børnene Først*. Maj 2021

¹⁰ Se blandt andet: Socialstyrelsen: *"Social investeringspulje til recovery og rehabilitering: Partnerskab om strategisk omlægning"*. Marts 2021.

¹¹ Social- og Ældreministeriet: *Evaluering af det specialiserede socialområde*. 2021

1.1 Udvalgets indsatsområder

FEVU arbejder fortsat på at forbedre sammenhænge og synergi mellem AMU og EUD og at øge mulighederne for, at det samlede uddannelsestilbud modsvarer arbejdsmarkedets behov, herunder rekrutteringsudfordringen på sundheds- og ældreområdet. På baggrund af den seneste trepartsaftale fra 2020 om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked og den 5-årige lærepladsaftale fra 2021 samt politiske aftaler om bl.a. ekstraordinært løft til ledige, der skal gøre det mere attraktivt for ledige og voksne at påbegynde en social- og sundhedsuddannelse, har udvalget fastlagt tre temaer for udviklingen af udvalgets AMU-tilbud.

Udvalgets prioriterede temaer er følgende:

- En styrket rekrutteringsindsats med fokus på ledige og fleksible overgange til EUD
Udvalget har fokus på, om AMU-udbuddet kan kvalificeres for at motivere ledige og brancheskifttere til at søge ind på især social- og sundhedsområdet.
- Fastholdelse med fokus på karriereveje for uddannede medarbejdergrupper
Udvalget har fokus på, at efteruddannelsestilbuddet for allerede uddannede medarbejdere er relevant og ønsker fortsat at indtænke og tydeliggøre sammenhænge mellem udbuddet og typiske jobprofiler og karriereveje på jobområderne.
- Styrket kvalitet af praktikforløb
Udvalget har fokus på at efterse kvaliteten af praktikuddannelserne på erhvervsuddannelserne, med ønske om at fremme et relevant AMU-udbud, der kan understøtte praktikvejledningen. God praktikvejledning er et væsentligt element i at sikre sammenhængende uddannelsesforløb og forventes at bidrage positivt til fastholdelse af elever på erhvervsuddannelserne.

Desuden har FEVU stort fokus på digitalisering af AMU, kompetenceløft gennem vejledende forløb/strukturer af AMU-uddannelser og endelig den fremtidige udvikling og drift af prøver i AMU.

Med udgangspunkt i ovenstående temaer og fokus ser FEVU særligt muligheder for, at to af de tre temaer, som Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har beskrevet for UUL-puljen 2021-23 kan understøtte udvalgets arbejde:

- 1) Fjernundervisning og digital læring, der styrker undervisningskvalitet og indlæring
Udvalget har fokus på at udvikle pejlemærker for et digitalt, fleksibelt AMU-udbud gennem bl.a. digitale undervisningsformer, materialer og prøver.

2) Fra AMU til akademiuddannelse

Udvalget ønsker fortsat fokus på mulige relevante jobområder, hvor der kan skabes et synligt sammenhængende voksen- og efteruddannelsessystem med bedre overgange fra AMU til videregående uddannelse.

Udvalget arbejder for at øge mulighederne for, at specifikke forløb kan give merit i forhold til erhvervsuddannelserne og på sigt muligvis til videreuddannelse.

På baggrund af ovenstående ansøger FEVU om midler til:

Rammebevilling:

- Revision eller udvikling af 14 arbejdsmarkedsuddannelser samt tilhørende undervisningsmaterialer
- 15 inspirationsmaterialer til digital undervisning til eksisterende uddannelser
- 2 læreruddannelser

Projekter:

- "Analyse om social- og sundhedshjælperes arbejdsopgaver og kompetencebehov"
- "Eftersyn af FEVU's arbejdsmarkedsuddannelser i praktikvejledning"
- "Digital læring i FEVU's arbejdsmarkedsuddannelser"

I det følgende vil udvalget udfolde hvordan de prioriterede temaer og øvrige fokus konkretiseres i forhold til udvalgets syv FKB'er, og hvilke uddannelser, læreruddannelser og analyser udvalget derfor søger om midler fra UUL-puljen til i 2021-2023.

2. Udviklingen på de enkelte FKB'ers område

2.1 FKB 2222: Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi

Se jobområdet her: <https://www.sevu.dk/fevu/efteruddannelse>

Behovsredegørelse

For FKB 2222 'Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi' er der fra 2019 til 2020 sket et fald i antallet af kursusdeltagelser. I 2019 var antallet af deltagere på denne FKB 18.292 deltagere, mens der i 2020 var 9.890 deltagere. Faldet i aktiviteten kan i høj grad tilskrives Coronapandemien, som betød at aktiviteten i især 2. og 3. kvartal 2020 var væsentligt lavere sammenlignet med samme kvartaler i 2019.

Tabel 2.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2222 'Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi', 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi	22.252	16.166	16.215	22.191	18.292	9.890

Kilde: Borne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at der i 2021 vil være en stigning i aktiviteten i takt med en aftagende pandemi. (se Bilag 1 for uddybning af det statistiske grundlag for behovsredegørelsen).

Udviklingen på jobområdet

I forlængelse af den arbejdsmarkedspolitiske redegørelses afsnit 1 ovenfor om de demografiske ændringer og ændringer i opgavevaretagelsen i regioner og kommuner, bliver de indholdsmæssige krav til opgaveløsningen på det kommunale ældre-, sundheds- og forebyggelsesområde stadig mere omfattende og stadig mere komplekse, når indlæggelser konverteres til ambulante besøg i regionernes fælles akutmodtagelser, og borgere skrives tidligere ud med stadig mere komplekse tilstande til videre behandling i hjemmet¹². Sideløbende har det kommunale plejeområde været igennem et skift i tilgang fra kompenserende til rehabiliterende hjælp¹³, som indbefatter nye faglige standarder og opmærksomheder, som fortsat præger kompetenceudviklingsbehovene blandt medarbejderne.

¹² Vinge, Sidsel & Topholm, Emmy Hjort-Enemark (2021): Social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i kommunerne. En analyse af udviklingen i uddannelserne, opgaverne og rammerne samt medarbejdernes perspektiv på området. København: VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

¹³ Petersen, Anne, Graff, Lea, Rostgaard, Tine, Kjellberg, Jakob & Kjellberg, Pia (2017): Rehabilitering på ældreområdet. Hvad fortæller danske undersøgelser os om kommunernes arbejde med rehabilitering i hjemmeplejen? København: Sundhedsstyrelsen.

For de godt 30.300 social- og sundhedsassistenter og 37.300 social- og sundhedshjælpere beskæftiget med helhedsorienteret sygepleje og rehabilitering, omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv¹⁴ medfører det ændringer i kompetencekravene.

På baggrund af indmeldinger fra de lokale uddannelsesudvalg, rapporten fra VIVE refereret ovenfor samt nylig gennemført evaluering af de to social- og sundhedsuddannelser¹⁵ kan essensen af de ændrede kompetencekrav beskrives med de følgende overskrifter: Kompetencekrav ift. opgaver med borgere med demenssygdom og deres pårørende, relationskompetencer i forhold til mødet med borgeren, pårørende ift. håndtering af sorg, krise og død, borgernær koordination, rehabilitering, forebyggelse og tidlig indsats.

Ligeledes peger såvel Rambøll evaluering som de lokale uddannelsesudvalgs indmeldinger på et behov for en løbende opdatering af kompetencer indenfor grundlæggende kliniske kompetencer som medicin håndtering, øjendrypning, blodtryksmåling samt påsætning af støttestrømper. Evalueringer og rapporter pointerer endvidere behovet for digitale kompetencer i målgruppen, og at sproglige udfordringer i dele af målgruppen fortsat er store.

FKB 2222 'Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi' revideres i 2021, og i forlængelse heraf vurderes den samlede portefølje af arbejdsmarkedsuddannelser på området.

Rekrutteringstiltag rettet mod nyledige/ledige

Fra næsten samtlige lokale uddannelsesudvalg beskrives fortsat stor efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft på ældre- og sundhedsområdet og derfor arbejdes der med rekrutteringsfokus og en øget AMU-aktivitet i forhold til at få hjulpet ufaglærte medarbejdere og brancheskifttere på vej til faglært uddannelse, primært indenfor social- og sundhedsområdet. Der er sket en betydelig indsats fra social- og sundhedsskolernes side til i samarbejde med øvrige aktører gennem blandt andet lokale FØR-SOSU forløb at tiltrække medarbejdere til området, og der er indikationer fra skoler og ansættende myndighed på, at det er lykkedes at få tiltrukket nye profiler til områderne. Men der er fortsat stort behov for en fokuseret indsats.

På baggrund af anbefalinger fra den gennemførte FEVU-analyse om nyledige¹⁶ følges der op med revisioner og nyudviklinger af arbejdsmarkedsuddannelser, således at udbuddet kan bidrage kvalificeret i forhold til effektiv rekruttering af ledige til social- og sundhedsområdet.

¹⁴ Vinge, Sidsel & Topholm, Emmy Hjort-Enemark (2021): *Social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i kommunerne. En analyse af udviklingen i uddannelserne, opgaverne og rammerne samt medarbejdernes perspektiv på området*. København: VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Side 20.

¹⁵ Rambøll: *Evaluering af social- og sundhedsuddannelserne. Samlet evalueringsrapport til Fællesudvalget for Erhvervsrettede Velfærdsuddannelser (FEVU)*. August 2021. Side 4, side 20, 25, 26, 28 47 og 71.

¹⁶ Fællesudvalget for de Erhvervsrettede Velfærdsuddannelser: *Hvilke uddannelsesmæssige tiltag kan fremme, at flere nyledige/brancheskifttere søger ældre- og sundhedsområdet?* (2021)

Demensområdet

På ældre-, sygepleje- og det forebyggende område i kommunerne er opgaverne på demensområdet fortsat meget betydende, idet over 85.000 formodes at have en demenssygdom og at der hvert år diagnosticeres 8.000 nye tilfælde, hvorfor dette område også har stor plads i den arbejdsmarkedspolitiske redegørelse for FKB2222.

I flere kommuner har man en stigende opmærksomhed på, at forekomsten blandt personer med demens under 65 år er mere udbredt end tidligere antaget. Der er globalt et væsentligt mørketal for tidligt indsættende demens i aldersgruppen 30-64 år, viser ny, international forskning¹⁷, hvor også danske undersøgelser indgår¹⁸. Dette medfører nye opgaver i kommunerne, ikke mindst fordi demens i den aldersgruppe ofte har andre og uoverskuelige sociale konsekvenser. Der sættes mange nationale initiativprogrammer i gang¹⁹ – som ikke alene har fokus på de sygdomsramte borgere, men i lige så høj grad deres pårørende.

For medarbejderne inden for FKB-området FKB 2222 'Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi' betyder det, dels at en meget stor del af samtlige medarbejdere indenfor sundheds-, ældre- og socialområdet (beskæftiget i hjemmepleje, plejecentre, særlige demensafsnit, visitation, genoptræning, aktivitets- og dagcentre, samt til dels også i botilbud for mennesker med udviklingshæmning mv., fremover vil møde mennesker med en demenssygdom – og dels at der på grund af de forskellige demenssygdomme og disses sociale konsekvenser vil stilles stadig mere differentierede krav til kompetencerne.

De lokale uddannelsesudvalg har ved dialogmøder i foråret 2021 betonet behovet for at se på udbuddet af arbejdsmarkedssuddannelser i forhold til demensområdet. Der efterspørges kort introduktionsuddannelse for ufaglærte, på vej mod en sundhedsfaglig uddannelse, samt brush-up forløb til social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i primær, med henblik på at sikre en basisviden om demens og personcentreret omsorg til personer med demens og deres pårørende. Endvidere nævnes fra de lokale uddannelsesudvalg de pædagogiske og relationelle kompetencer, konflikthåndtering og kompetenceopbygning, der medvirker til at forebygge forråelse i plejen til borgere med demens. LUU nævner også behov for et social- og sundhedsfagligt fokus hos den pædagogiske assistent, ansat i det primærkommunale felt; demensområdet.

FEVU gennemfører i 2021/22 en analyse på demensområdet. Ovenstående tendenser og behov vil blive udfoldet yderligere i denne analyse og anbefalinger fra analysen vil efterfølgende danne grundlag for ansøgninger til revisioner og nyudvikling af AMU-uddannelser på demensområdet i 2022 og 2023.

¹⁷ Hendriks et al: *Global Prevalence of Young-Onset Dementia: A Systematic Review and Meta-analysis* (2021), Knopman, D.: *Young-Onset Dementia-New Insights for an Underappreciated Problem* (2021)

¹⁸ Jørgensen og Falsing : *Over tusinde yngre danskere kan lide af udiagnosticeret demens*. Nationalt videncenter for demens. (2021)

¹⁹ Sundhedsstyrelsen: *Den nationale demenshandlingsplan 2025*. <https://www.sst.dk/da/viden/demens/den-nationale-demenshandlingsplan-2025> (2021)

Udvalget ønsker desuden at gennemføre en undersøgelse af social- og sundhedshjælperes aktuelle arbejdsopgaver og kompetencebehov matchet med nuværende udbud af arbejdsmarkedsuddannelsen. Da denne målgruppe står helt central i opgaveløsningen på FKB-området vil en sådan analyse levere substantielle bidrag til fortsat udvikling af FKB 2222. (Ansøgning: "Analyse om social- og sundhedshjælperes arbejdsopgaver og kompetencebehov").

Delkonklusion vedr. ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi

Der er registreret en faldende aktivitet i 2020 pga. Corona-pandemien, men på baggrund af den udvikling som foregår i primær sektor forventes aktiviteten at stige igen i 2021.

Udvalget ønsker på baggrund af ovenstående udvikling at søge UUL-puljen om midler til:

- Ansøgning om: "Analyse om social- og sundhedshjælperes arbejdsopgaver og kompetencebehov".
- Udvikling af 5 nye/revisioner af praktikvejlederuddannelser.
- Udvikling af 15 inspirationsmaterialer til digital undervisning til eksisterende uddannelser.

2.2 FKB 2223: Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap

Se jobområdet her: <https://www.sevu.dk/fevu/efteruddannelse>

Behovsredegørelse

I 2019 var antallet af deltagere på FKB 2223 12.769 deltagere, mens der i 2020 var 10.769 deltagere. FKB 2223 er den af udvalgenes FKB, som har den højeste aktivitet i 2020 trods en mindre nedgang, der kan tilskrives Corona pandemien.

Tabel 2.2: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2223 Socialpsykiatri og fysisk/ psykisk handicap, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2223 Socialpsykiatri og fysisk/ psykisk handicap	12.616	9.504	8.836	13.709	12.769	10.769

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at den positive tendens vil fortsætte i 2021 (se Bilag 1 for uddybning af det statistiske grundlag for behovsredegørelsen).

Udviklingen på jobområdet

Samlet set modtager 107.100 personer på 18 år og derover sociale indsatser (2019)²⁰. Som eksempel modtager ca. 27.400 personer et botilbud, hvilket er en stigning fra 2015 -2019 på 2.200 personer på landsplan²¹.

Den forøgede aktivitet i grupperne italesættes også fra kommunerne, som oplever i stigende grad at have opgaver i forhold til borgere med psykiske vanskeligheder og hyppig kontakt til behandlingspsykiatrien, unge og voksne med komplekse problemstillinger samt unge og voksne med psykiske vanskeligheder og samtidigt misbrug²².

Uddannelsesbehov på det socialpsykiatriske område

En af de væsentligste indsatser i de politiske udspil og strategier er fortsat en omlægning af indsatsen på det socialpsykiatriske område med fokus på arbejdet med recovery og rehabilitering²³.

I perioden 2019-22 har Socialstyrelsen iværksat en række initiativer; Indsatsen 'En styrket indsats i kvaliteten i socialpsykiatrien' tilbyder landets kommuner et samlet videns- og kvalitetsløft og dermed fokuserede indsatser til mennesker med psykiske vanskeligheder.

²⁰ Social- og ældreministeriet: *Modtagere af sociale indsatser på voksenområdet*. Velfærdspolitisk analyse nr. 35, maj 2021.

²¹ Social- og ældreministeriet: *Uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder*. Velfærdspolitisk analyse nr. 34, maj 2021.

²² Socialstyrelsen: *Her er kommunernes udfordringer på det specialiserede socialområde*. Nyhed. 27. maj 2021

²³ Socialstyrelsen: *Social investeringspulje til recovery og rehabilitering: Partnerskab om strategisk omlægning*. Marts 2021

Det omfatter behov for kompetenceudvikling af medarbejdere indenfor centrale temaer som rehabilitering og recovery, inddragelse og medbestemmelse, helhed og sammenhæng, pårørende, misbrug, peers, fritid, sundhed, civilsamfund, uddannelse og beskæftigelse samt arbejde med dokumentation.

Med afsæt i anbefalinger fra FEVU rapporten *Udvikling i AMU-målgruppens jobprofil, rolle og arbejdsproces på det socialpsykiatriske jobområde*²⁴, er FEVU i gang med en række nyudviklinger af AMU-uddannelse. Herunder at få recovery tydeliggjort som en kerneopgave for en helhedsorienteret praksis, i relation til en meget bred målgruppe af borgere. Ligeledes i forhold til forskellig organisering af praksis og kompleksiteten af i arbejdet, afhængig af om man som fx social-og sundhedshjælper i hjemmeplejen møder borgere med socialpsykiatriske problemstillinger en gang imellem, eller man som social-og sundhedsassistent arbejder i et særligt bostøtte-team.

I analysens anbefalinger peges desuden på et uddannelsesbehov i forhold til at kunne agere i en flydende opgavefordeling og at arbejde i teams i bostøtten, hvor man har ansvar for den enkelte borger, men også behov for en bred fælles faglighed. LUU'erne efterspørger på samme vis en udvikling af en socialpsykiatrisk AMU-uddannelse som overbygning af basisviden ift. socialpsykiatriske indsatser.

Udvalget ser derfor et behov for en overbygningsuddannelse til medarbejdere, der fx har særlige funktioner ift. udviklingsperspektiver og koordinationsarbejde, jf. socialstyrelsens initiativer. Målet er, at hjælpe arbejdspladsen til en fælles kvalitetsforståelse af fx sundhed, forebyggelse, helhed og sammenhæng, borgerens progression og udvikling, nærmiljø, netværk, fritid, uddannelse og beskæftigelse.

Uddannelsesbehov på det specialiserede socialområde

På det specialiserede socialområde, der omhandler handicapområdet, herunder voksne og børn med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser af kognitiv karakter, udviklingshæmning eller udviklingsforstyrrelser, er der fra regeringens side igangsat en større evaluering²⁵. Formålet er at skabe et afsæt til at sikre kvaliteten og en samlet politisk retning og prioritering af socialområdet. Evalueringen skal have fokus på målgrupper, tilbud og områdets strukturelle opbygning. Der er på nuværende tidspunkt allerede udviklet en række

²⁴ EPOS: Udvikling af AMU-målgruppens jobprofil, rolle og arbejdsproces på det socialpsykiatriske jobområde, Impact learning, 2019
<https://www.sevu.dk/viden-og-data>

²⁵ Social- og ældreministeriet: *Evaluering af det specialiserede socialområde*. Social- og ældreministeriet: *Nye analyser af tilbud og målgrupper på det specialiserede socialområde*. Oktober 2020

velfærdspolitiske analyser som del af denne evaluering.; herunder analysen *Uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder, maj 2021*²⁶.

Denne analyse viser blandt andet, at knap halvdelen af medarbejderne har en mellemlang videregående uddannelse som højest fuldførte uddannelse. Blandt medarbejdere på voksenområdet har 44 pct. en mellemlang videregående uddannelse, 28 pct. har en erhvervsfaglig uddannelse, 23 pct. har grundskole eller gymnasiale uddannelser mv., mens 2 og 3 pct. har en hhv. kort og lang videregående uddannelse som højest fuldførte uddannelse.

På børne- og ungeområdet har 47 pct. af medarbejderne en mellemlang videregående uddannelse, 22 pct. har en erhvervsfaglig uddannelse, mens 23 pct. har grundskole eller gymnasiale uddannelser mv., og 3 og 4 pct. har en hhv. kort og lang videregående uddannelse som højest fuldførte uddannelse (side 1)

FEVU vil tage afsæt i rækken af ovennævnte analyser fra Social- og ældreministeriet, i arbejdet med en analyse af uddannelsesudbud og kompetencebehov på det specialiserede socialområde i efteråret 2021. Formålet er at have et relevant, overskueligt og fremtidssikret AMU-uddannelsesudbud. På dette grundlag forventes anbefalinger til en række nye/revisjoner af eksisterende AMU-uddannelser.

Fra LUU'erne efterspørges generelt efteruddannelse til den pædagogiske assistent i forhold til det specialiserede område, hvilket vil være et opmærksomhedspunkt i ovenstående analyse.

Delkonklusion vedr. Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap

Der forventes en yderligere stigning i AMU-aktiviteten i 2021, på baggrund af en vis aktivitet, trods Corona pandemien.

Udvalget ønsker på baggrund af ovenstående udvikling at søge UUL-puljen om midler til

- Udvikling af en socialpsykiatrisk uddannelse som overbygning af basisviden ift. socialpsykiatriske indsatser.
- Udvikling af 3 nye/revisjoner af uddannelser på det specialiserede socialområde.

²⁶ Social- og ældreministeriet: *Uddannelse blandt medarbejdere på døgntilbud og anbringelsessteder*. Velfærdspolitisk analyse, nr. 34, maj 2021

2.3 FKB 2272: Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet

Se jobområdet her: [FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet](#)

Behovsredegørelse

Aktiviteten for FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet har fra 2015-2019 haft en vigende tendens. Udvalget har ikke en dokumenteret forklaring på dette fald, men kan i et vist omfang være en følge af opgaveflytning fra regioner til kommuner.

Tabel 2.3: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2272 i sygehusvæsenet, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet	4.282	5.145	3.720	3.498	1.393	1.668

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Der har dog været en positiv udvikling i antal deltagere på FKB'en fra 1.393 deltagere i 2019 til 1.668 i 2020. Dette svarer til en stigning på 20 %. Antallet af deltagere var på sit højeste i 2016 med 5.145 deltagere, hvorfor det seneste års positive udvikling fortsat er langt fra den højeste aktivitet.

Den største fremgang i AMU-aktiviteten ses i forhold til kliniske opgaver, medicinadministration og arbejdet med borgere med multisygdomme som til sammen udgør 21 % af antallet af deltagere på FKB 2272. Der ses desuden en begyndende aktivitet indenfor borger-nær forløbskoordination. (se Bilag 1 for uddybning af det statistiske grundlag for behovsredegørelsen). Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at der i 2021 vil være en stigning i aktiviteten i takt med at aftagende pandemi.

Udviklingen på jobområdet

FEVU har nyligt gennemført en evaluering af revisionen af social- og sundhedsuddannelsen i to selvstændige uddannelser²⁷. Evalueringen blev udarbejdet i forhold til at se om uddannelserne fortsat matcher arbejdsmarkedets udvikling, set i lyset af de øgede krav til kvalitet i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen og i hvilken udstrækning implementeringen af uddannelserne er lykkedes (s. 4).

Ændringer i organisering, opgaveflytning og øget kompleksitet i opgaveløsningen begrundes også fra et stort antal lokale uddannelsesudvalg (survey og dialogmøder afholdt foråret

²⁷ Rambøll: Evaluering af SOSU-uddannelserne. Samlet evalueringsrapport til Fællesudvalget for Erhvervsrettede Velfærdssuddannelser (FEVU). Udkast til rapport. Juni 2021.

2021) i forhold til oplevede kompetenceudviklingsbehov for målgruppen af social- og sundhedsassistenter på jobområdet.

I lighed med indmeldinger fra de lokale uddannelsesudvalg (LUU) peger evalueringen på, at det regionale område efterspørger øgede kompetencer hos social- og sundhedsassistenten i forhold til relationskompetencer (både generelt og specifikt indenfor demenssygdom og sorg/krise), kliniske opgaver i forhold til farmakologi, sygdomsforståelse og observationskompetencer og endelig en kulturforståelse af sygehuset som en særlig kontekst.

Samlet set peger både analysen og LUU-ønsker for udvikling af AMU-uddannelse på, at social- og sundhedsassistenterne har behov for yderligere kompetencer i farmakologi, sygdomsforståelse og klinisk observation, samt relationelle og kommunikative kompetencer. Der efterspørges opkvalificeringskurser/brush-up på samme vis til målgruppen af social- og sundhedsassistenter med en ældre grunduddannelse; dette på områder som farmakologi, observationer, tværfaglig og tværsektorielt samarbejde.

Det forventes, at social- og sundhedsassistenterne vil få en sundhedsfremmende opgave ift. udsatte borgere, hvor de udover omsorgs- og plejeopgaven også vil have rollen som sundhedsformidler for at fremme trivsel og sundhed. Hertil vil udover kompetencer ift. sundhedsformidling også knytte sig kompetencer i dokumentation.

Et lokalt uddannelsesudvalg (LUU) nævner, at der efterspørges mere specialviden, fordi social- og sundhedsassistenter får særlige vidensområder på arbejdspladserne, mens et andet LUU efterlyser specialiseringsveje og sammenhæng til akademiuddannelse for denne faggruppe.

Delkonklusion vedr. sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet

Der forventes at der fremadrettet vil være en stigning i aktiviteten på FKB 2272 i takt med at aftagende pandemi.

På baggrund af ovenstående beskrivelse af udviklingen, evalueringsrapporten og den beskrevne efterspørgsel fra LUU'erne som peger i samme retning, ansøges der om midler til

- Social- og sundhedsassistentens øgede fokus på sygepleje og klinisk observation
En brush-up uddannelse med fokus på farmakologi, sygdomsforståelse og kliniske observationer, struktureret tværfaglig kommunikation, tidlig indsats og relationsarbejdet på det regionale område.
- Social- og sundhedsassistenten som sundhedsfremmende/sundhedsformidler.
Herunder opgaver i forhold til dokumentation, tværfaglig og tværsektorielt samarbejde og digital dokumentation.

FEVU har fokus på rekruttering og fastholdelse gennem karriereveje, herunder specialiseringsveje og sammenhæng til akademisk niveau og vil fortsat være opmærksom på kommende behov på dette område.

2.4 FKB 2629: Pædagogisk arbejde med børn og unge

Se beskrivelse af jobområdet her: <https://www.sevu.dk/fevu/efteruddannelse>

Behovsredegørelse

Aktiviteten på FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge har været faldende over en årrække, men fra 2018-2019 sås en stigning i aktiviteten, svarede til niveauet i 2015, som var det hidtil højeste. På trods af Corona-pandemien har der været ca. 9.500 kursUSDeltagere i 2020. Aktiviteten kan især tilskrives en fortsat fokus på implementering af den styrkede pædagogiske læreplan på dagtilbudsområdet og en målrettet opkvalificering af familieplejere. (se Bilag 1 for uddybning af det statistiske grundlag for behovsredegørelsen).

Tabel 2.4: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge	13.334	10.313	9.341	10.111	13.418	9.493

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at der i 2021 vil være en stigning i aktiviteten, bl.a. begrundet i den politiske aftale om minimumsnormeringer og et forventet øget fokus på uddannelse – og efteruddannelse.

Udviklingen på jobområdet

Dagtilbudsområdet

Med den politiske aftale fra december 2020²⁸ om bedre normeringer i vuggestuer og børnehaver i hele landet og etablering af en ny opkvalificeringspulje, så flere medarbejdere i daginstitutioner kan tage en uddannelse til pædagog eller pædagogisk assistent, blev der samtidig skabt bedre muligheder for efteruddannelse til pædagogmedhjælper og øvrigt pædagogisk personale i dagtilbud. Ufaglærte medarbejdere i landets dagtilbud udgjorde frem til 2018 ca. 40 % af arbejdsstyrken i institutionerne²⁹. Der er en stigende efterspørgsel efter faglærte medarbejdere på dagtilbudsområdet, og de lokale uddannelsesudvalg melder ind om øget efterspørgsel på AMU-uddannelse til nye pædagogiske medarbejdere og mulighed for rotationsforløb mhp. opkvalificering og faglært uddannelse. Der er således et fortsat grundlag for at udvikle arbejdsmarkedsuddannelser, som kan understøtte kompetencer hos den ufaglærte medarbejdergruppe og som kan foranledige motivation til videre uddannelse.

²⁸ Aftale mellem regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om minimumsnormeringer. 5. december 2020.

²⁹ Danmarks Evalueringsinstitut 2020: Pædagogisk personale i daginstitutioner og deres uddannelse. s. 11.

På jobområdet er der fortsat fokus på realisering af den styrkede pædagogiske læreplan. Ligeledes på intentionerne fra den i 2018 besluttede særlige indsats for små børn "1000-dages programmet - en bedre start på livet"³⁰, som er målrettet kompetenceløft af pædagoger og dagplejere (PAU-uddannede), der arbejder med 0-2-årige børn fra sårbare familier. Indenfor de 2 seneste år har FEVU udviklet et samlet AMU-udbud på dagtilbudsområdet i forbindelse med nye tilgange og faglige tiltag bag den styrkede pædagogiske læreplan som imødegår denne udvikling. Det er dog påpeget, at der er behov for en særlig uddannelse, som indrammer børneperspektiver.³¹

Skole- og fritidsområdet

Folkeskolereformen 2014 medførte flytning af fritidspædagogisk tid og aktiviteter ind i skolen, til blandt andet understøttende undervisning, bevægelse og motion samt bidrag til valgfag. Dette skete med henblik på varieret læring, og medførte behov for kompetencer i blandt andet klasserumsledelse og didaktik, tværprofessionelt samarbejde, tværsektorielt samarbejde, inklusions- og trivselsindsatser blandt det pædagogiske personale. Det betyder samtidig en omstilling og nytænkning af fritidstilbud, og behov for en yderligere skærpelse af den tværgående rolle og faglighed. Den centrale arbejdsopgave på skole-fritidsområdet er fortsat at skabe rammer omkring børn og unges udvikling, trivsel og læring i SFO, klub og folkeskole, herunder særligt understøtte differentierede børnefællesskaber, overgange, deltagelse og inklusion, kreativitet, æstetik og leg.

SEVU har i foråret 2021 gennemført en revision af FKB 2629 med en gruppe udviklere. På skole- og fritidsområdet (som på dagtilbudsområdet) er der behov for kompetencer til at kunne støtte udsatte eller sårbare børn og unge, og der er behov for kompetencer i at støtte børn og unge i digital dannelse; adfærd og kommunikation på sociale medier.

Der er udviklet få arbejdsmarkedsuddannelser specifikt rettet mod skole- og fritidsområdet, og de har ikke stor aktivitet. FEVU har de senere år udviklet en række nye arbejdsmarkedsuddannelser rettet ift. udsatte og sårbare børn og unge og om sociale medier og digital læring/samarbejde, som til en vis grad ser ud til at have modsvaret et behov.

Familieplejeområdet

Omkring 70.200 børn og unge i 0-22 årsalderen modtog i 2019 en social foranstaltning i form af en tidlig forebyggende indsats, en forebyggende foranstaltning eller anbringelse uden for hjemmet. Det svarer til 4,6 pct. af alle børn og unge i Danmark. Der er flere anbragte børn og unge i plejefamilier end på døgninstitutioner og opholdssteder mv. Siden 2009 er antallet af anbringelser på døgninstitutioner og opholdssteder mv. faldet fra ca. 8.600 i 2009 til 5.300 i 2019. Samtidig er antallet af anbringelser i plejefamilier steget fra ca. 7.500 i 2009 til 8.600 i 2019³².

³⁰ Børne- og undervisningsministeriet: "1000 dages programmet - en bedre start på livet." Januar 2020.

³¹ Det pædagogiske underudvalg, 8. september 2021

³² Social- og ældreministeriet: Uddannelse blandt medarbejdere på døgn tilbud og anbringelsessteder. Velfærdspolitisk Analyse nr.34, maj 2021

I foråret 2021 indgik regeringen en bred politisk aftale om 'børnene først'³³. Aftalen skal hjælpe udsatte børn og familier tidligere og bedre end i dag. Fokus er på barnets rettigheder, barnets perspektiver og trivsel samt en generel styrket indsats omkring barnet³⁴.

De næste år vil der således blive sat fokus på en kommende reform af plejefamilieområdet, og en lang række initiativer som sikrer vilkårene for plejefamilier, så flere får lyst til at blive eller fortsætte med at være plejefamilie. Reformen skal også sikre, at plejeforældre føler sig støttet i opgaven og ikke oplever at stå alene med deres udfordringer. Bag initiativerne er bl.a. afsat PUP-midler i 2021-2024 (Professionshøjskolernes Uddannelse til Plejefamilier). Det forventes fra LUU'erne, at der på denne baggrund vil komme en efterspørgsel på yderligere AMU-udbud til kortuddannede. I relation til PUP gøres der i stor grad brug af en række AMU-uddannelser på familieplejeområdet, og der er et kontinuerligt behov for at familieplejere tilbydes årlige efteruddannelsesdage gennem AMU. I den forbindelse er der ønsker fra LUU om en AMU-uddannelse med fokus på skolesamarbejdet, hvor familieplejeren kan få kompetencer til at tage del i barnets undervisning og støtte op om barnets læringsforudsætninger, trivsel, sundhed og dannelse. Herunder også digital dannelse.

Ligeledes ønsker LUU en AMU-uddannelse, der har fokus på støtte ved kognitive indsatser i anbringelsen, fordi der er behov for at plejeforældre og andre fagprofessionelle inden for anbringelsesområdet kan understøtte det behandlingsmæssige sigte ift. barnet/den unge. Der er her tale om kognitive indsatser på et understøttende niveau i relationsarbejdet med barnet eller den unge.

Delkonklusion vedr. Pædagogisk arbejde med børn og unge

En nedgang i aktiviteten på denne FKB i 2020 pga. Corona-pandemien, har i et vist omfang været kompenseret af en fortsat udbygget aktivitet på dagtilbudsområdet for udsatte unge og familieplejeområdet. På denne baggrund forventes det, at aktiviteten vil stige i 2021. Udvalget ønsker på baggrund af ovenstående udvikling at søge UUL-puljen om midler til

- Udvikling af en uddannelse om børneperspektiver
- Udvikling af en uddannelse om anbragte børn og skolestøtte
- Udvikling af en uddannelse om støtte ved kognitive indsatser i anbringelsen

³³ Social- og ældreministeriet: *Bred politisk aftale om Børnene Først*. 11. maj 2020.

³⁴ Social- og Ældreministeriet: *Børnene først. Et trygt hjem og flere rettigheder til udsatte børn*, januar 2021

2.5 FKB 2726: Arbejde på klubområdet og i kulturhuse

Se jobområdet her: <https://www.sevu.dk/fevu/efteruddannelse>

Behovsredegørelse

Aktiviteten på FKB 2726 'Arbejde på klubområdet og i kulturhuse' har i perioden fra 2015-2020 været faldende. I 2019 og 2020 var der ingen deltagere på arbejdsmarkedsuddannelser under denne FKB. (se Bilag 1 for uddybning af det statistiske grundlag for behovsredegørelsen).

Tabel 2.5: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2726 Arbejde på klubområdet og i kulturhuse

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2726 Arbejde på klubområdet og i kulturhuse	458	516	307	211	-	-

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Der er umiddelbart ikke forventninger til en stigning i aktiviteten fra de lokale uddannelsesudvalg.

Udviklingen på jobområdet

I EVA's undersøgelse fra 2017 om Børns og unges brug af fritids- og klubtilbud³⁵ dokumenteres, at klubber med stærke og mange aktiviteter har stor tilslutning. I undersøgelsen beskrives endvidere et behov for at klubberne har stort fokus på forebyggelse af mistrivsel, ensomhed og kriminalitet for 'børn og unge på kanten'.

Delkonklusion vedr. FKB 2726 Arbejdet på klubområdet og i kulturhuse

Der søges ikke om UUL-midler til FKB Arbejdet på klubområdet og i kulturhuse.

Underudvalget på det pædagogiske område har en opmærksomhed på området i 2021, herunder drøftes det om FKB'en indeholder de relevante uddannelser og om der er muligheder for at øge aktiviteten på FKB'ens uddannelser.

³⁵ Danmarks Evalueringsinstitut: Børns og unges brug af fritids- og klubtilbud. Kendetegn ved kvalitet i tilbuddene – en vidensopsamling, 2017

2.6 FKB 2688: Patientrelateret service på sygehusene

Se jobområdet her: <https://www.sevu.dk/fevu/efteruddannelse>

Behovsredegørelse

Aktivitetsudviklingen viser et fald i aktiviteten på området fra 1.350 i 2015 til 248 i 2020.

I de to seneste år har aktiviteten ligget jævnt, mens der er sket et fald i aktiviteten i 2020 som formodes at være betinget af Corona epidemien.

Tabel 2.6: Udviklingen i antal deltagere på FKB Patientrelateret service på sygehusene, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Patientrelateret service på sygehusene	1.350	773	982	595	602	248

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Udviklingen på jobområdet

Målgruppen for uddannelserne i denne FKB er medarbejdere med funktion som portører eller som serviceassistenter på hospitalerne.

I 2019 blev der uddannet 72 portører. I 2020 blev der uddannet 59 portører og i 2021 er der ifølge indmeldinger fra skolerne et estimat på 77 portører³⁶. Tallene er opgjort med udgangspunkt i gennemførelse af basisuddannelsen uden overbygningsuddannelsens 4 AMU-uddannelser.

For begge faggrupper indgår uddannelserne som elementer i de respektive grunddannelser.

Det er især uddannelserne til brug for grunduddannelserne, der udviser aktivitet, mens der er vigende efterspørgsel på efteruddannelsestilbuddene. Se uddybende statistik i bilag.

Delkonklusion vedr. FKB Patientrelateret service på sygehusene

Portøruddannelsesnævnet følger udviklingen på jobområdet, og det konkluderes, at der for nuværende ikke søges om UUL-midler til FKB Patientrelateret service på sygehusene.

³⁶ Kilde: Oplysninger indhentet fra skolerne

2.7 FKB 2274: Det audiologiske og neurofysiologiske område

Se jobområdet her: <https://www.sevu.dk/fuha/efteruddannelse-hospitalstekniske-assistenter>

Behovsredegørelse

Der har været 72 deltagere på arbejdsmarkedsuddannelserne i 2020, hvilket er en vækst i forhold til de forudgående år, hvilket udvalget betragter som meget tilfredsstillende, da den samlede målgruppe er meget lille.

Tablet 2.7: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område	92	68	49	0	26	72

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Der kommer ingen aktivitet i 2021 pga. Corona. Skolen forventer at fokusere på at udbyde to nyudviklede uddannelser samt de eksisterende uddannelser i 2022. Med dette udbud forventes en højere aktivitet i 2022.

Udviklingen på jobområdet

Hospitalsteknisk assistentuddannelsen består af to meget forskellige specialer, hhv. audiologiassistent (audio) og neurofysiologiassistent (neuro).

Det audiologiske jobområde er knyttet til sygehusenes audiologiske afdelinger/øre-næsehals-klinikker, til private høreklinikker, kommunikationscentre samt høreapparatproducenter.

Det neurofysiologiske jobområde er knyttet til sygehusenes neurofysiologiske afdelinger. Arbejdet indenfor jobområderne omfatter hhv. udførelse af høreprøver og undersøgelser af nerveledningsaktivitet mhp. diagnostiske forlæg.

Begge jobområder kræver specifik faglig viden til tolkning af undersøgelsesresultater og kompetent brug af højteknologisk udstyr.

Jobområdet er præget af en hastig udvikling på begge specialer hvor nye muligheder inden for diagnostik og behandling kvalitativt ændrer indholdet af jobbene. Udviklingen er i høj grad båret af en avanceret og specialiseret teknologisk udvikling.

Desuden er der stigende forventninger i forhold til medarbejdernes kompetencer indenfor kommunikation og relationsdannelse i forhold til både patienter og pårørende.

Endelig ser udvalget øgede krav som rollen som praktikansvarlige/praktikvejleder og roller som kvalitetsansvarlig med udvidet teknisk viden inden for IT og apparatur medfører.

Udvalget gennemførte en analyse af kompetencekravene på jobområdet i 2018 og har på den baggrund udviklet to nye AMU-uddannelser, et til hvert speciale. Udvalget vil i 2022 have fokus på at implementere to nyligt udviklede og godkendte AMU-uddannelser.

Desuden er udvalget i gang med at udvikle prøver til uddannelser, hvor det er påkrævet.

Udvalget forventer at søge midler til udvikling af nye uddannelser når der er indhentet erfaringer med de uddannelser, der netop er udviklet.

Desuden arbejder udvalget med at synliggøre erhvervsakademiuddannelser for faggruppen, da den udviser stigende interesse for denne mulighed.

Delkonklusion FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område

Der ansøges ikke om UUL-midler til FKB Det audiologiske og neurofysiologiske område i 2022.

3. Tværgående indsatser

3.1 Stigende efterspørgsel efter digitale kompetencer

Coronapandemiens indvirkning har aktualiseret behovet for digitalisering af arbejdsmarkedsuddannelser, og har bragt fokus på, hvordan alternative undervisningsformer kan anvendes, når der er tale om uddannelser på det pædagogiske område og på social- og sundhedsområdet.

FEVU prioriterer, at digitale kompetencer er en del af den fremtidige medarbejders profil og derfor implicit og naturligt skal understøttes igennem efteruddannelsestilbuddene.

På baggrund af det seneste års erfaringer har udvalget i samarbejde med udbyderne opnået ny viden og praktisk erfaring med forskellige deltageres forudsætninger for at kunne profitere af kombinationer af ren virtuel undervisning, blended learning, asynkron og synkron læring, og hvornår ren tilstedeværelsesundervisning er det bedste valg. Dette sat i relation til de relationelle eller sundhedsfaglige kompetencer, der udgør kernekompetencer i relation til de jobområder, FEVU udvikler uddannelser til.

I øjeblikket deltager størstedelen af uddannelsesudbyderne i et UUL-projekt med særligt fokus på samarbejdsmodeller; *"Udvikling af digital efter- og videreuddannelse inden for SOSU-området"*³⁷. Sekretariatet har en tæt kontakt til projektet, og vil følge aktiviteten af det åbne online AMU-tilbud med henblik på evaluering af projektets afsluttende fase ved udløb af 2021.

I forlængelse af de ovennævnte indsatser ønsker FEVU at ansøge om UUL midler til et faciliterende udviklingsarbejde med henblik på at sikre overensstemmelse mellem skolernes omlægning af AMU til online forløb og FEVU's pejlemærker for digital læring i AMU. Ligeledes ønsker udvalget at ansøge om midler til den efterfølgende digitale udvikling af undervisnings- og inspirationsmateriale til yderligere 15 arbejdsmarkedsuddannelser til virtuel afholdelse.

3.2 Praktikvejledning

Jf. Task forcen anbefalinger er praktikvejlederindsatsen og dermed den styrkede kvalitet i praktikforløbene væsentlig³⁸. Trepartsaftalen november 2020 har efterfølgende sat yderligere fokus på praktikvejledning i relation til styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked.

FEVU har som et særligt indsatsområde at understøtte rekrutteringen med indsatser, der mindsker frafaldet af elever gennem en kvalificeret praktikvejledning.

³⁷ Finansministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, KL & Danske Regioner (2020): *Veje til flere hænder. Task force om social- og sundhedsmedarbejdere*. København: Rosendals

³⁸ Finansministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, KL & Danske Regioner (2020): *Veje til flere hænder. Task force om social- og sundhedsmedarbejdere*. København: Rosendals

Det samlede AMU-udbud består af en række basis- og specialmodulopdelte uddannelser med mulighed for differentierede og målrettede uddannelsesstilbud³⁹, afhængig af den praktiske organisering af praktikvejlederopgaven, som i de seneste år har ændret sig. Trods det større fokus på praktikvejlederkompetencer og styrket kvalitet af vejledningsindsatsen er deltageraktiviteten på FEVU's praktikvejlederuddannelser let faldende. Se nærmere uddybende statistik i bilag.

Flere LUU'ere nævner praktikvejledning som et ønsket fokusområde i forhold til kommende udvikling af AMU.

De ovenstående behov giver anledning til, at der bør foretages et 'eftersyn' af FEVU's samlede AMU-udbud til praktikvejledning, med henblik på at sikre et relevant uddannelsesudbud. På denne baggrund ønsker udvalget en nærmere afdækningsanalyse og midler til efterfølgende revisioner eller nyudvikling af udbuddet affødt af analysens anbefalinger.

3.3 Coronarelaterede AMU uddannelser

Grundet den særlige situation betinget af Covid-19 har STIL/STUK, i samarbejde med FEVU, været opmærksomhed på eksisterende og eventuelle behov for nyudvikling af AMU i relation til 'corona-relaterede' uddannelser⁴⁰. FEVU har en række relevante uddannelser til dette formål, herunder relevante uddannelser med fokus på hygiejne både i forhold til social-og sundhedsområdet og det pædagogiske område.

Delkonklusion i forhold til tværgående indsatser

FEVU ønsker at konsolidere og udbygge digitalisering af AMU udbuddet. Ligeledes at sætte yderligere fokus på at kvalitetssikre de rette AMU-uddannelser på området vedrørende praktikvejledning. Derfor ansøges der midler til:

- Understøttende indsats i forhold til digital læring i FEVU's arbejdsmarkedsuddannelser
- Udvikling af undervisnings- og inspirationsmateriale til 15 uddannelser
- En analyse (eftersyn) af AMU-udbuddet på praktikvejledningsområdet, og med afsæt i analysens resultater
- Udviklings- og/eller revisionsarbejde af 5 praktikvejlederuddannelser

4. Behov for udvikling af læreruddannelse

For at understøtte at underviserne på arbejdsmarkedsuddannelserne er fagligt opdaterede indenfor udvalgets prioriterede faglige områder ansøges om midler til et faglærerseminar målrettet undervisere på AMU for FEVU's målgrupper. Temaet for seminaret er

³⁹ Sekretariatet for de Erhvervsrettede Velfærdsuddannelser: *Praktikvejledning*. 2021 <https://www.sevu.dk/fevu/praktikvejledning>

⁴⁰ Styrelsen for IT og læring: *COVID-19 relateret opkvalificering*. 2020. <https://www.voksenuddannelse.dk/uddannelses typer#para732>

”Udviklingstendenser indenfor det pædagogiske område og social- og sundhedsområdet som følge af politiske initiativer og øgede kompetencekrav”

Der søges om UUL-midler til udvikling af faglig læreruddannelse mhp. at gennemføre et seminar af 2 dages varighed for undervisere på AMU; hhv. det pædagogiske område og social- og sundhedsområdet. Det konkrete indhold i seminaret prioriteres i forhold til udvalgets fokusområder og behovet for kompetenceudvikling hos undervisergruppen.

5.Samlet konklusion på udvalgenes samlede aktivitet på tværs af jobområder

Tabel 5.1 viser den samlede aktivitetsudvikling på udvalgenes områder. Der har været et fald i antallet af kursusdeltagere fra 2019 til 2020, hvilket i høj grad skyldes Coronapandemien. I perioden 2018-2019 ses en stigning i udviklingen i antallet af årselever fra 787,9 til 848,3. Dette kan forklares med, at deltagerne i højere grad deltager i længerevarende uddannelser.

Tabel 5.1 Udviklingen i antal deltagere fordelt på FKB inden for udvalgenes områder 2015-2020

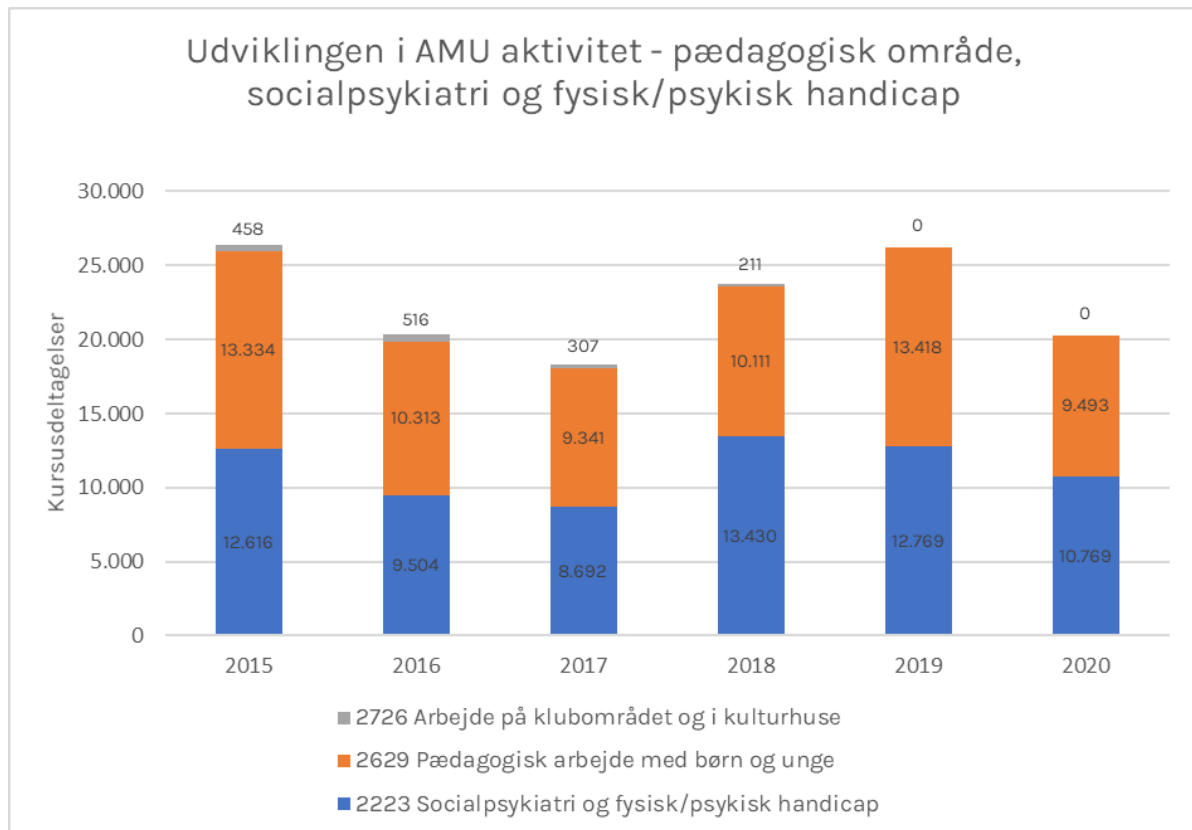
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi	22.252	16.166	16.215	22.191	18.292	9.890
FKB 2223 Socialpsykiatri og fysisk/ psykisk handicap	12.616	9.504	8.836	13.709	12.769	10.769
FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet	4.282	5.145	3.720	3.498	1.393	1.668
FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge	13.334	10.313	9.341	10.111	13.418	9.493
FKB 2726 Arbejde på klubområdet og i kulturhuse	458	516	307	211	-	-
FKB 2688 Patientrelateret service på sygehusene	1.350	773	982	595	602	248
FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område	92	68	49	0	26	72
Total antal kursusdeltagere	54.384	42.485	38.899	48.189	46.500	32.140
Total antal årselever	1.037,0	848,1	721,0	787,9	848,3	578,7

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Figur 5.2 viser udviklingen i aktivitet illustreret grafisk for FKB'erne hørende til det pædagogiske område, socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap.

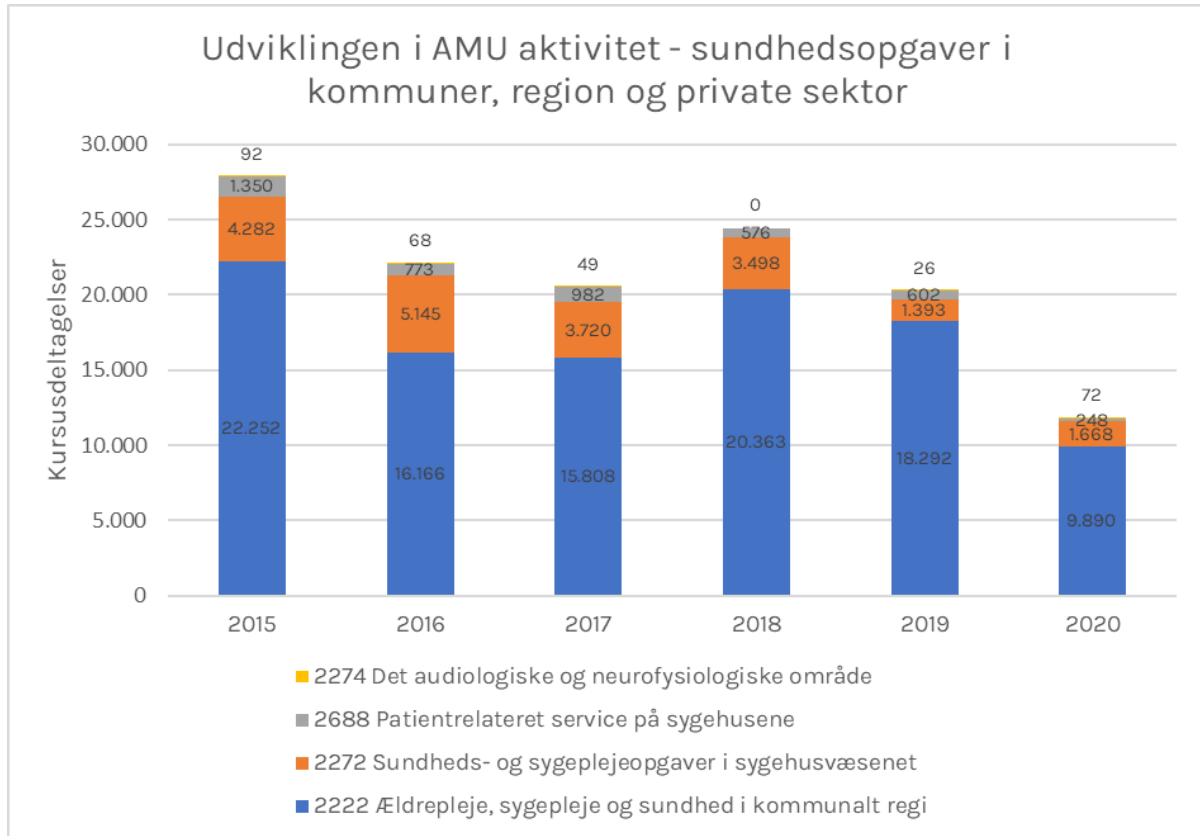
I perioden fra 2015 - 2020 har der været et fald i aktiviteten på FKB 2726 Arbejde på klubområdet og i kulturhuse, og der har ingen aktivitet været i 2019 og 2020. Der ses en positiv udvikling på områderne for FKB 2223 socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap og FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge. Der har her været en beskedent nedgang fra 2019 til 2020 på trods af pandemiens indvirkning på arbejdspladsernes mulighed for at have medarbejdere på arbejdsmarkedsuddannelse.

Figur 5.2: Udvikling i AMU-aktivitet på det pædagogiske område, socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap

I figur 5.3 er udviklingen i aktivitet illustreret grafisk for de FKB'er, der dækker sundhedsopgaver i kommuner, region og private sektor; inklusive det audiologiske og neurofysiologiske område.

Figur 5.3 : Udviklingen i AMU-aktivitet - sundhedsopgaver i kommuner, region og private sektor

Efter at der fra 2017 til 2018 skete en stor stigning i aktivitet, har tendensen været nedadgående. Dog ses en fremgang fra 2019 til 2020 i for FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet og FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område.

Oplisting af samlede ansøgninger til UUL-puljen

Samlet overblik af ansøgninger til UUL-puljemidler 2021-2023	
Udvikling af nye/rev AMU-uddannelser, inspirationsmaterialer og prøver	<p>5 uddannelser rettet mod FKB 2222</p> <p>15 inspirationsmaterialer med fokus på digitalisering under FKB 2222</p> <p>4 uddannelser rettet mod FKB 2223</p> <p>2 uddannelser rettet mod FKB 2272</p> <p>3 uddannelser rettet mod FKB 2629</p>
Læreruddannelse	<p>2 dages AMU-seminar for undervisere på social- og sundhedsområdet</p> <p>2 dages AMU-seminar for undervisere på det pædagogiske område</p>
Projekter mm.	<p>Et understøttende udviklingsarbejde:</p> <p style="padding-left: 40px;">Digital læring i FEVU's AMU-uddannelser</p> <p>To analyser:</p> <p style="padding-left: 40px;">Analyse 1. Eftersyn af FEVU's arbejdsmarkedsuddannelser i praktikvejledning</p> <p style="padding-left: 40px;">Analyse 2. Social- og sundhedshjælperens kompetencebehov mhp. relevant AMU-udbud</p>

SEVU/ september 2021

BILAG 1: Uddybende statistisk grundlag for udviklingen i aktiviteten på arbejdsmarkedsuddannelser på de enkelte FKB'ers område

1. FKB 2222: Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi

Uddybende statistisk grundlag for behovsredegørelsen

For FKB 2222 'Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi' er der fra 2019 til 2020 sket et fald i antallet af deltagere. I 2019 var antallet af deltagere på FKB 2222 18.292 deltagere, mens der i 2020 var 9.890 deltagere. Faldet i aktiviteten kan i høj grad tilskrives Coronapandemien, som betød at aktiviteten i 2. og 3. kvartal 2020 var væsentligt lavere sammenlignet med samme kvartaler i 2019.

Tabel 1.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2222 'Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi', 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi	22.252	16.166	16.215	22.191	18.292	9.890

Kilde: Borne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at der i 2021 vil være en stigning i aktiviteten i takt med en aftagende pandemi.

Tabel 1.2: De 15 mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelser i FKB 2222 i 2020 og den samlede udvikling for arbejdsmarkedsuddannelserne i perioden 2015-2020

FKB 2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Faglig styring og dokumentation i FS III				114	4.654	2.114	1.675
Omsorg for personer med demens	2.356	1.424	1.054	1.152	1.125	1.694	776
Tidlig opsporing af sygdomstegn	2.720	1.429	1.762	1.878	1.190	485	740
Praktisk hjælp til ældre	45	68	142	103	187	524	487
Medvirken ved medicinadministration							388
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever			540	332	222	555	378
Mentalisering i omsorgs- og relationsarbejde						75	352
Konflikt håndtering i sosu-arbejdet	196	135	205	24	20	93	310
Medicinadministration	1.123	737	776	701	1.244	836	282
RKV før erhvervsuddannelse for voksne				187	252	284	269
Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job			67	19	41	145	253
Innovation (sosu/pæd): Idéudvikling m.m.	1.418	315	36	81	13	200	215
Personer med demens, sygdomskendskab	523	362	176	236	1.124	666	206
Vejledning i forflytning	109	144	110	145	182	253	206
Omsorg, pleje og praktisk hjælp, Covid-19							200

Uddannelsen 'Faglig styring og dokumentation i FS III' ('48570) har haft det højeste antal deltagere inden for FKB 2222 i det seneste år, og denne uddannelse udgør ca. 17 % af den samlede aktivitet i 2020 inden for FKB'en. Uddannelsen har dog haft et fald i aktiviteten siden 2018 hvor aktiviteten på uddannelsen toppede med 4.654 deltagelser. I 2020 har uddannelsen 1675 deltagelser.

Øvrige arbejdsmarkedsuddannelser med høj aktivitet er 'Omsorg for personer med demens' ('44327), 'Tidlig opsporing af sygdomstegn' (46874) og 'Praktisk hjælp til ældre' (42690). Den nyligt reviderede uddannelse 'Medvirken ved medicinadministration' ('49489) havde i 2020 en aktivitet på 388 deltagere.

FKB 2222 er moder FKB for udvalgt udbud af praktikvejlederuddannelser:

Udviklingen i antal deltagere på FEVU's praktikvejlederuddannelser

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256) - 11 dage		1.352	1.559	1.167	1.358	1.288
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, Ajourføring (48382) - 3 dage		219	894	596	379	160
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, EUX, Talent (48383) - 2 dage		169	22		8	
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, Overbygning (48381) - 12 dage		29	262	198	189	81
Praktikvejl. af PAU- & sosuelever - særlig indsats (42923) - 5 dage	133	110	30	35	117	133
Praktikvejleder i tværprofessionelle læreprocesser (49545) - 3 dage						0
Praktikvejlederens kommunikation med elev/lærling (40503) - 2 dage	160	140	129	58	92	5

På basismodulet *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever (48256)* er der et fald - fra 1559 deltagere i 2017 til 1288 deltagere i 2020. Samtidig har uddannelsen *Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, Overbygning (48381)* haft en relativ stor tilgang de senere år, men falder dog i 2020

2. FKB 2223: Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap

Uddybende statistisk grundlag for behovsredegørelsen

I 2019 var antallet af deltagere på FKB 2223 12.769 deltagere, mens der i 2020 var 10.769 deltagere. FKB 2223 er den af udvalgenes FKB, som har den højeste aktivitet i 2020.

Tabel 2.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2223 Socialpsykiatri og fysisk/ psykisk handicap, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2223 Socialpsykiatri og fysisk/ psykisk handicap	12.616	9.504	8.836	13.709	12.769	10.769

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at den positive tendens vil fortsætte i 2021 i takt med en aftagende pandemi.

Tabel 2.2: De 15 mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelser i FKB 2223 i 2020 og den samlede udvikling for arbejdsmarkedsuddannelserne i perioden 2015-2020

FKB 2223 Socialpsykiatri og fysisk/ psykisk handicap	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Medvirken ved medicinadministration						238	1.039
Medicinadministration		353	496	423	930	578	605
Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job	251	150	57		57	164	532
RKV før erhvervsuddannelse for voksne				578	643	752	514
Dokumentation via digitale enheder i primærsektor							499
Neuropædagogik som redskab i pædagogisk arbejde	33	126	270	396	653	706	491
Arbejdet med lavaffektive metoder - Low Arousal				179	332	316	488
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever			242	690	565	428	479
Samarbejde med pårørende		111	218	48	95	116	459
Innovation (sosu/pæd): Idéudvikling m.m.	1.081	594	635	262	479	503	342
Dokumentation og evaluering af pæd./sosuarbejde	1.501	515	354	244	482	385	278
Akut nødhjælp til ældre og handicappede					50	50	278
Magt og omsorg	115	47	41	255		157	244
Injektion af medicin	21	98	115	255	283	163	237
Generel hygiejne i socialt og pædagogisk arbejde		26	184	61	161	255	235

De mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelser i 2020 er 'Medvirken ved medicinadministration' (49489), Medicinadministration (48101), Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job (40392) og den helt nyudviklede 'Dokumentation via digitale enheder i primærsektor' (49655) som har haft 499 deltagelser i 2020. 'Neuropædagogik som redskab i pædagogisk arbejde' (44859), 'Arbejdet med lavaffektive metoder - Low Arousal' (48390) og 'Samarbejde med pårørende' (45602) er også bredt anvendt - alle med over 400 deltagelser i 2020.

3. FKB 2272: Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet

Uddybende statistisk grundlag for behovsredegørelsen

Aktiviteten for FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet har fra 2015-2019 haft en vigende tendens. Udvalget har ikke en dokumenteret forklaring på dette fald, men kan i et vist omfang være en følge af opgaveflytning fra regioner til kommuner.

Tabel 3.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2272 i sygehusvæsenet, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet	4.282	5.145	3.720	3.498	1.393	1.668

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Der har dog været en positiv udvikling i antal deltagere på FKB'en fra 1.393 deltagere i 2019 til 1.668 i 2020. Dette svarer til en stigning på 20 %. Antal af deltagere var på sit højeste i 2016 med 5.145 deltagere, hvorfor det seneste års positive udvikling fortsat er langt fra den højeste aktivitet.

Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at der i 2021 vil være en stigning i aktiviteten i takt med at aftagende pandemi.

Tabel 3.2: De 15 mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelser i FKB 2272 i 2020 og den samlede udvikling for arbejdsmarkedsuddannelserne i perioden 2015-2020

FKB 2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Medicinadministration	114	490	484	227	35	9	209
Borgere med multisygdomme					3		140
Borgernær forløbskoordination							128
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever			272	280	90	63	165
Assistenten som nøgleperson			449	482	81		96
Klinisk psykiatrisk praksis						28	70
Patientsikkerhed og utilsigtede hændelser		153	144	119			41
RKV før erhvervsuddannelse for voksne							32
Sygepleje i den grundlæggende palliative indsats 1							31
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever, Ajourføring			88	204	106		22
Mentoruddannelse for erfarne medarbejdere							21
Sårpleje, medvirken ved sårpleje							18
Anerkendende kommunikation i omsorgsarbejdet		123	47		18		16
Vejl. og råd, i dialog med borger/patient		20	62		22		15
Rehabilitering som arbejdsform	347	50	9				14

Fremgangen i AMU-aktiviteten ses i forhold til kliniske opgaver som f.eks. klinisk psykiatrisk praksis, sårpleje og sygepleje i den palliative indsats. Den mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelse inden for FKB 2272 er 'Medicinadministration' (48101) med 209 deltagelser

i 2020 efterfulgt af en fem-dages uddannelse om 'Borgere med multisygdomme' (48402) som til sammen udgør 21 % af antallet af deltagere på FKB 2272. Der ses desuden en begyndende aktivitet indenfor 'Borgernær forløbskoordination'(47820), som er en fire-dages uddannelse med 128 deltagelser i 2020.

4. FKB 2629: Pædagogisk arbejde med børn og unge

Uddybende statistisk grundlag for behovsredegørelsen

Aktiviteten på FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge har været faldende over en årrække, men fra 2018-2019 sås en stigning i aktiviteten, svarede til niveauet i 2015, som var det hidtil højeste. På trods af Corona-pandemien har der været ca. 9.500 deltagere i 2020, hvilket udvalget betragter som meget tilfredsstillende. Aktiviteten kan især tilskrives en fortsat fokus på implementering af den styrkede pædagogiske læreplan på dagtilbudsområdet og en målrettet opkvalificering af familieplejere.

Tabel 4.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge	13.334	10.313	9.341	10.111	13.418	9.493

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Det er de lokale uddannelsesudvalgs (LUU) forventning, at der i 2021 vil være en stigning i aktiviteten, bl.a. begrundet i den politiske aftale om minimumsnormeringer og et forventet øget fokus på uddannelse - og efteruddannelse.

Tabel 4.2: De 15 mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelser i FKB 2629 i 2020 og den samlede udvikling for arbejdsmarkedsuddannelserne i perioden 2015-2020

FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Den styrkede pædagogiske læreplan					43	1.969	1.519
Brede læringsmål og evaluering af læringsmiljøet					79	868	632
Neuropædagogik som redskab i pædagogisk arbejde	13	152	467	675	316	317	543
Pædagogmedhjælpere i daginstitutioner	330	211	339	235	173	360	491
Arbejdet med lavaffektive metoder - Low Arousal				130	279	560	443
Dokumentation og evaluering af pæd./sosuarbejde	815	584	504	504	331	346	344
Arbejdet med børn i udsatte positioner					79	468	338
Kollegial supervision på pæd.- eller sosuområdet	82	30	63	69	145	538	282
Børns motorik, sansning og bevægelse 1					48	301	266
Praktikvejleder, PAU- og SOSU elever			298	257	290	312	266
Læringsmiljø, børns motorik, sanser og bevægelse 2						373	228
Plejebarnets relation til plejefamiliens børn	66		37		141	93	221
Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud	156	71	131	342	120	44	197
Konflikt håndtering i pædagogisk arbejde	294	129	70	72	116	413	194
Medvirken ved medicinadministration							181

'Neuropædagogik som redskab i pædagogisk arbejde' (44859) har 543 deltagelser i 2020. Den anden neuropædagogiske arbejdsmarkedsuddannelse; 'Neuropædagogisk indsats i

pædagogisk arbejde' (48563) - som i indhold og mål repræsenterer et andet niveau og dermed kan tages alene eller i forlængelse af 44589 har ligeledes fastholdt den positive udvikling fra de forudgående år og er vokset i aktivitet fra 2019 til 2020 (og er den 16. mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelse under denne FKB.)

Den målrettede opkvalificering af familieplejere viser sig blandt andet i en udvidet anvendelse af blandt andre arbejdsmarkedsuddannelserne 'Plejebarnets relation til plejefamiliens børn' (45746) med 221 deltagelser i 2020. De to arbejdsmarkedsuddannelser 'Arbejde med plejebørn i puberteten' (40157) og den i 2018 udviklede 'Arbejdet som netværksplejefamilie' (48571), fremgår ikke af top 15-listen, men er begge arbejdsmarkedsuddannelser, som har oplevet en vækst fra 2019 til 2020.

På dagtilbudsområdet ses at den i 2018 udviklede arbejdsmarkedsuddannelse 'Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud' (48489) har 197 deltagelser i 2020 og arbejdsmarkedsuddannelsen 'Pædagogmedhjælpere i daginstitutioner' (49777) på 15 dage har 491 deltagelser i 2020, hvor den i 2018 havde 173 deltagelser og i 2019 havde 360 deltagelser - hvilket er tegn på en konsolidering af en længerevarende arbejdsmarkedsuddannelse på jobområdet.

Derudover ses det, at arbejdsmarkedsuddannelser der på forskellig vis omhandler arbejdet med børn og unge i udsatte positioner som f.eks. 'Anbragte børn og unge med rusmiddel-misbrug' (47871), 'Unge i udsatte positioner' (48698) og 'Børn og unge med psykisk syge/misbrugende forældre' (40961) har oplevet en stigning i aktivitet fra 2019 til 2020 (uden dog at komme i top-15 listen).

Arbejdsmarkedsuddannelsen 'Sorg- og krisearbejde i omsorgs- og pæd. område' (44312), har fordoblet sin aktivitet fra 2019 til 2020.

Endelig skal det bemærkes at arbejdsmarkedsuddannelsen 'Medvirken ved medicinadministration' (49489) nu anvendes på jobområdet med 181 deltagelser i 2020.

5. FKB 2726: Arbejde på klubområdet og i kulturhuse

Uddybende statistisk grundlag for behovsredegørelsen

Aktiviteten på FKB 2726 'Arbejde på klubområdet og i kulturhuse' har i perioden fra 2015-2020 været faldende. I 2019 og 2020 var der ingen deltagere på arbejdsmarkedsuddannelser under denne FKB. Der er umiddelbart ikke forventninger til en stigning i aktiviteten fra de lokale uddannelsesudvalg.

Tabel 5.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2726 Arbejde på klubområdet og i kulturhuse, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2726 Arbejde på klubområdet og i kulturhuse	458	516	307	211	-	-

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Der er de senere år blevet udviklet nye arbejdsmarkedsuddannelser, som eksempelvis 'Arbejdet med børn i udsatte positioner' (48726) (udviklet i 2018) og 'Mentalisering i omsorgs- og relationsarbejde' (48670), (udviklet i 2017), som begge kan tilgodese behov på arbejdsområdet, men det konstateres at disse uddannelser, havde aktivitet i 2017 og 2018, men herefter ikke har haft aktivitet.

I et nyligt udviklingsarbejde, som SEVU har gennemført omhandlende revision af FKB 2629 Pædagogisk arbejde med børn og unge, men også berørte udviklingen på klubområdet, var ressourcepersoner (fra kommuner og udbydere) inde på at der er både interesse for og et stort behov for kompetenceudvikling på området, hvorfor den manglende aktivitet kalder på opmærksomhed.

6. FKB 2688: Patientrelateret service på sygehusene

Uddybende statistisk grundlag for behovsredegørelsen

Aktivitetsudviklingen viser et fald i aktiviteten på området fra 1.350 i 2015 til 248 i 2020, hvilket svarer til en reduktion på ca. 80 %, som i udstrakt omfang kan tilskrives situationen omkring Coronapandemien, hvor det i store dele af 2020 har været vanskeligt for ansatte i regionshospitalerne at deltage i uddannelse.

Tabel 6.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2688 Patientrelateret service på sygehusene, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2688 Patientrelateret service på sygehusene	1.350	773	982	595	602	248

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

De lokale uddannelsesudvalg (LUU) forventer en moderat stigning i aktivitetsniveau i 2021 niveau i forhold til 2020.

Tabel 6.2: De 10 mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelser i FKB 2688 i 2020 og den samlede udvikling for arbejdsmarkedsuddannelserne i perioden 2015-2020

FKB 2688 Patientrelateret service på sygehusene	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Patienttransport og forflytning m.v.	61	48	54	94	66	84	99
Forflytning og speciallejring	285	264	172	118	56	75	35
Patientrelateret arbejde med døende og afdøde	59	54	45	65	60	76	29
Medarbejderen som deltager i forandringsprocesser	90	123	73	37	53	57	21
Vejledning i forflytning	50	75	101	97	28	41	21
Portøren og hospitalsserviceass. som fast vagt	27	39	19	62	74	55	18
Portører og hosp.serv.ass. kontakt m. psykisk syge	61	58	48	67	56	110	14
Hvad fejler den syge?	60	55	46	64	64	75	7
Innovation (sosu/pæd): Idéudvikling m.m.	317	39					4

Det er især arbejdsmarkedsuddannelserne vedrørende forflytning og øvrige arbejdsmarkedsuddannelser rettet mod blandt andet målgruppen portører, som præger aktiviteten under denne FKB.

Uddannelsen 'Patienttransport og forflytning m.v.' (3848-3) på 10 dage har oplevet en vækst fra 84 deltagere i 2019 til 99 deltagere i 2020.

7. FKB 2274: Det audiologiske og neurofysiologiske område

Uddybende statistisk grundlag for behovsredegørelsen

Der har været 72 deltagere på arbejdsmarkedsuddannelserne i 2020, hvilket er en vækst i forhold til de forudgående år, hvilket udvalget betragter som meget tilfredsstillende.

Tabel 7.1: Udviklingen i antal deltagere på FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område	92	68	49	0	26	72

Kilde: Børne- og undervisningsministeriets uddannelsesstatistik, voksen- og efteruddannelser.

Der arbejdes på at udbyde både eksisterende og nye uddannelser som er udviklet i 2021, hvorfor udvalget forventer en let stigende aktivitet i 2021.

Tabel 7.2: De mest anvendte arbejdsmarkedsuddannelser i FKB 2274 i 2020 og den samlede udvikling for arbejdsmarkedsuddannelserne i perioden 2015-2020

FKB 2274 Det audiologiske og neurofysiologiske område	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Elektrofysiologiske og vestibulære undersøgelser	20	14	16	17			39
EUD-Praktikvejledning - for den daglige oplærer							19
Verifikation af høreapparatmålinger	19	17	16	16			14
Teknikker til undersøgelse af neuropatier	15	22	10			11	
Undersøgelse af epilepsianfald i praksis	15	22	12			15	
Vejledning om specialbehandling af høretab	19	17	14	16			

Det er arbejdsmarkedsuddannelserne 'Elektrofysiologiske og vestibulære undersøgelser' (47684) og 'Verifikation af høreapparatmålinger' (47395) som er anvendt af målgruppen i 2020. I målgruppen har der også været efterspørgsel på uddannelse i praktikvejledning (19 deltagere i 2020), og her har målgruppen anvendt en 1-dages arbejdsmarkedsuddannelse, udviklet af andet fagligt udvalg i 2020.